

Galaten 6: 1-10

Broeders, zusters, gemeente van de Here Jezus,

Als u net als ik een liefhebber van kamperen bent, dan herkent ongetwijfeld het voorbeeld dat ik nu ga vertellen. En als u niet zo erg van kamperen houdt, maar wel een mens van vlees en bloed bent, dan lukt het u waarschijnlijk ook wel om in te leven in wat ik nu vertel. Want één van de charmes van kamperen is, dat als jij volledig geïnstalleerd voor je tent of caravan zit, met een boek, een kop koffie of een drankje, zonder dat je iets hoeft te doen, te zien hoe iemand anders op de camping aankomt. Vooral als er 's morgens in alle vroegte een gezin aankomt met een paar kinderen, die de hele nacht hebben doorgereden. De kinderen zijn heerlijk uitgerust en de ouders zijn gebroken. Terwijl de vermoeide ouders een poging ondernemen om de geleende tent voor het eerst overeind te krijgen, terwijl het warmer en warmer wordt, beginnen de kinderen te zeuren dat ze naar het zwembad willen. En reken maar dat de badpakken niet te vinden zijn. Volgens huwelijksboekjes zijn tent opzetten en samen behangen de beste testen voor je relatie. Het is een gemakkelijker gezicht en eigenlijk ook een beetje leedvermaak. Ondertussen wordt allang duidelijk dat het stelletje nog wel een handje extra kan gebruiken voor het vasthouden van een tentstok of zo. Maar dat doe je niet.....en trouwens die buurman die er vlak naast staat steekt ook geen hand uit. Hij zou het toch ook wel kunnen doen. Ondertussen vertel ik aan mijn vrouw dat ik het onverantwoord vind, zo'n lange reis, midden in de nacht met een stelletje kleine kinderen. En dan ook nog met zo'n ouwe tent aankomen, die ze zo te zien nog nooit hebben uitgeprobeerd op 2e Pinksterdag of zo. En ondertussen zit ik lekker relaxed met m'n boekje in de schaduw van m'n privé-boompje. Geen groter vermaak dan leedvermaak. Het is hun pakkie aan en niet de mijne. Een herkenbaar en misschien vrij onschuldig voorbeeld. Maar als we de camping nu eens vervangen door de kerk, en die kampeerders door kerkgangers, en op die manier dit onschuldige voorbeeld vertalen naar onze omgang met elkaar in de gemeente dan is het in eens een stuk minder onschuldig geworden.....

In het tekstgedeelte dat we zojuist hebben gelezen heeft Paulus het in 6:2 over het dragen van elkaars lasten, maar in 6:5 zegt hij dat we ons eigen pak moeten dragen.

In de NBV staat in beide verzen het woordje 'last', dus 'draag elkaars lasten' en 'draag je eigen last'. Daardoor ontstaat de indruk dat er twee keer hetzelfde woord staat in de grondtekst en dat is niet zo. Vandaar dat de HSV in de ene zin 'last' zegt en de andere zin 'pak'. De woorden in de grondtekst zijn verschillend, maar hebben wel ongeveer een zelfde

betekenis. En dan klinkt het tamelijk tegenstrijdig. Moeten we nu elkaars lasten dragen, of moet ieder z'n eigen last dragen. Hebben we een tegenstelling gevonden in de bijbel? Ik wil er van uit gaan dat de bijbel het door de Heilige Geest geïnspireerde woord van God is en dat het daarom niet toevallig, of tegenstrijdig is dat deze elkaar ogenschijnlijk tegensprekende opdrachten zo vlak bij elkaar in de bijbel staan.

Wat bedoelt Paulus met het eerste en wat bedoelt hij met het tweede? En natuurlijk, wat betekent dat nu voor ons vandaag? Hoe doe je dat? 'Elkanders lasten dragen' en 'je eigen lasten dragen'? Wat betekenen deze verzen dan?

De Galatenbrief heeft Paulus geschreven omdat er in de gemeente zogenaamde Judaïsten waren. Judaïsten zijn Joodse christenen die van mening waren dat ook de christenen uit andere volkeren besneden moesten worden, de sabbat moesten vieren en kosjer voedsel eten. Kortom, volgen de Judaïsten is alleen geloof in Jezus Christus niet voldoende. Er komen wetten en regels bij waar je jezelf aan moet houden. Paulus stelt daar tegenover dat een christen deze zogenaamde 'werken der wet' niet hoeft te volbrengen. Hij is daar vrij van. Hij mag leven zonder deze wettelijke voorschriften onder de leiding van de Heilige Geest. En zo'n leven zonder wet is geen losbandig leven, maar een leven waar de vrucht van de Geest groeit. Daar eindigt het vorige hoofdstuk 5 mee: *de vrucht van de Geest is liefde, blijdschap, vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid en zelfbeheersing.*

Kort gezegd, wie gelooft in Jezus Christus gaat door de Geest van Christus het karakter van Christus weerspiegelen. Als je de verschillende onderdelen van de vrucht van de Geest zou zien als de schijfjes van een sinaasappel, dan is de liefde de schil die alles bij elkaar houdt. In feite zou je heel Gods handelen en heel het handelen van Jezus Christus met dat ene woord kunnen samenvatten. God is liefde en Hij houdt onnoemelijk veel van mensen. Zoveel dat Hij zichzelf wegcijferde, overgaf, ja zoveel, dat Hij bereid was om kapot te gaan aan onze rottigheid. Dat dienende, zelfopofferende karakter van de Here Jezus, zit opgesloten in dat ene woord liefde. En die liefde mag heel onze levenswandel typeren. Daar heeft Paulus het in 5:25 het over als hij oproept door de Geest te leven en te wandelen.

Mensen die het karakter van Jezus vertonen zijn zachtmoedige mensen. Die beseffen als geen ander dat zij alleen dankzij Jezus' liefde voor hen, geworden zijn zoals ze geworden zijn. En dat maakt ook mild als iemand in de gemeente op een overtreding wordt betrapt. Wel mooi zoals Paulus dat zegt in 6:1. Iemand die op een overtreding betrapt wordt moet je

weer terechtbrengen. Terechtbrengen, dat is zoiets als weer terugbrengen in de juiste verhouding met z'n omgeving. Natuurlijk betekent dat in de eerste plaats dat iemand geholpen moet worden om weer met God in het reine te komen. Met God in het reine komen doe je door schuldbelijdenis, maar ook door de vergeving te accepteren en je te stellen onder de leiding van de Heilige Geest. Maar daarnaast moet hij ook weer in de gemeenschap worden opgenomen. Vaak is de kerkelijke tucht in kerken een middel geweest om mensen die een misstap begingen buiten de deur te werken. Zo werk je de zonden misschien wel de kerk uit, maar je jaagt mensen ook bij God weg. Wat we ons dan niet realiseren is dat het nederlandse woordje 'tucht' verwant is aan het duitse woordje 'ziehen' dat 'trekken' betekent. Wat we ook mogen realiseren is dat een ander woord, dat in dit verband vaak gebruikt wordt 'vermanen', in het Grieks (de taal van de bijbel) niet alleen 'vermanen', maar ook ' vertroosten' betekent. Dat geeft een heel andere gevoelswaarde als het opgestoken vingertje 'ik vermaan je'.

Dat is hoe de Here Jezus met mensen omgaat. Hij trekt mensen die een misstap begaan hebben weer naar zich toe. Hij vermaant, spoort aan, bemoedigt, troost en trekt. Denkt u maar aan de overspelige vrouw. De enige die het recht had om de vrouw te stenigen was Jezus zelf, maar dat deed Hij niet. Hij oordeelde niet, Hij vergaf, liet de vrouw vrijuit gaan en spoorde de vrouw aan om de zonde niet te herhalen.

Om wat voor overtreding het hier in de Galatenbrief gaat is niet duidelijk. Het maakt ook niet zoveel uit. Het gaat hoe dan ook over iets dat in de hele gemeenschap opvalt. Een valse lering verkondigen, een verslaving, een seksuele misstap, oneerlijk zakendoen, we weten het niet. Maar duidelijk is, dat als zich zo iets voordoet dat de omgeving in actie komt. Paulus zegt niet "laten we het maar met de mantel der liefde bedekken". Paulus beseft dat zonde die niet aan het licht gebracht wordt, gaat doorwoekeren en etteren. Je helpt iemand ook niet door zonde af te zwakken of goed te praten. Zonde is zonde. Paulus zegt ook niet dat we iemands misstappen op straat mogen gooien. Iets onnodig publiek bekend maken helpt niet mee in het proces van terecht brengen. Roddel brengt schade toe aan mensen en aan de gemeenschap. Terecht brengen is naar iemand toe gaan volgens de manier die de Here Jezus aanprijst. In alle bescheidenheid. Jij bent ook niet zonder zonde. Eerst onder vier ogen. Houd het klein. En als het nodig is dan neem je een wijze broeder of zuster mee. En als je er samen niet uitkomt kun je voorgangers of ouderlingen inschakelen. Dat is terechtbrengen. Als een kind vermist is, ga je zoeken totdat het weer gevonden wordt. En als het weer bij z'n ouders is zeggen we: het is weer terecht. Het is weer waar het hoort. Dat is terechtbrengen!

In deze tekst is 'elkanders lasten dragen' vooral dit. Dat we elkaar helpen om in het juiste spoor te blijven.

En natuurlijk heeft het ook te maken met zorg voor elkaar en betrokkenheid op elkaar. Dat kan tot uiting komen in meeleven als iemand ziek is, helpen als iemand een paar handen te kort komt, financieel bijstaan als iemand dreigt vast te lopen, je goederen delen of lenen, omdat je niet vast wil zitten aan aardse bezittingen. En niet te vergeten bidden voor elkaar! Dat heeft allemaal te maken met 'elkanders lasten dragen'! We hebben elkaar nodig. We kunnen niet zonder elkaar. Wie in z'n eentje wil geloven ontspoord. Je kunt elkaars hulp niet missen. En je kunt elkaars gebed ook niet missen. De ander heeft uw gebed nodig, en het is hoogmoed als u denkt dat u het gebed van de gemeente niet nodig hebt.

Hoogmoed is een valkuil. Hoogmoed ontstaat door te vergelijken. In de wereld om ons heen zie je niet anders. De reclamewereld zet ons er toe aan. We moeten jong zijn, flitsend, sportief, gezond, er goed uit zien, etc.... o wee als we achterblijven bij de ander. We willen onze selfie bekijken en tevreden zijn. We willen er mooier op staan dan de ander.

Er bestaat ook een geestelijke variant van: trots op je gaven en talenten en het minachten van andermans gaven en talenten. De mensen met de podium-gaven lopen een groot gevaar voor hoogmoed (=zonde), maar er is ook het gevaar dat je opkijkt tegen de podium-mensen en jezelf te laag acht. Dat is in feite ook zonde! Vergelijkingsdenken bewerkt hoogmoed aan ene kant, of een minderwaardigheidscomplex aan de andere kant en geen van beide is de bedoeling. Als je te klein denkt van jezelf dan denk je dat je nergens geschikt voor bent, die ander kan alles beter. We eren God er niet mee als we onszelf verlagen. We eren God als we het mooie dat God ons gaf benutten.

Niet vergelijken, Paulus roept op om naar onszelf te kijken, daar heb je meer dan zat aan. Dat bedoelt hij nu met je eigen pak dragen. We zullen allemaal onze eigen verantwoordelijkheid hebben tegenover de Here God. Dat geldt voor zowel onze zonden, in vergelijking met die ander doe ik het zo slecht nog niet, maar ook als het om onze gaven gaat. Het is onze verantwoordelijkheid er mee om te gaan zoals God wil.

Niet vergelijken, de zonde van een ander uitvergroten zodat jij er beter af komt. Of de gaven van een ander minachten en eigen gaven belangrijk vinden.

Tegen wie zichzelf, dankzij het vergelijken met anderen een hele piet vindt, zou ik zeggen: je vergelijkt jezelf met de verkeerde. Spiegel jezelf aan de Here Jezus en je beseft dat je uit jezelf niet zo heel veel voorstelt. En wie zichzelf maar klein vindt omdat hij zich met anderen vergelijkt zou ik zeggen: kijk naar de Here Jezus, jij bent zoveel waard dat Hij zijn

leven voor je gaf. Besef hoe geliefd je bent. In Jezus' ogen is geen onderscheid. In de gemeente staan we allemaal naast elkaar. We zijn allen zondig en hebben allen vergeving nodig. We zijn allen geliefd zonder dat we die liefde hebben verdiend. Onvoorwaardelijk!

Dat is in de eerste plaats je eigen pak dragen. Je eigen verantwoordelijkheid dragen voor jezelf.

Maar je eigen pak dragen kan ook heel goed te maken hebben met je eigen verantwoording nemen voor een ander.

Als iemand in zonde valt, kijk je dan de andere kant op? Of als iemand het moeilijk heeft, kijk je dan de andere kant op. Of neem je de verantwoordelijkheid voor jouw pakkie. Is confrontatie met zonde van een ander, of confrontatie met de nood van een ander toevallig op je pad gekomen. Wat doe je dan?

Om bij dat herkenbare voorbeeld van de camping te blijven:

Op het moment dat ik in mijn stoel zit met een boekje in m'n hoekje, en ik zie de nood van de ander, dan wordt dat op dat moment ook mijn nood. Als ik geloof dat God mijn leven bestuurt, dan komt iets nooit toevallig op m'n pad. Ik mag me niet afwenden van een mens in nood. Al is het misschien z'n eigen schuld, had 'ie maar niet de hele nacht door moeten rijden, had 'ie maar eerst thuis de tent moeten uitproberen, had 'ie maar niet zo stom moeten zijn om met een baggeltent op vakantie te gaan. En natuurlijk heeft iemand z'n eigen verantwoording. Dat is inderdaad zijn last die hij moet dragen, maar jouw last is hoe jij omgaat met wat op jouw pad komt. Sta jij recht in je reactie op de fouten van de ander, of reageer je ook fout en ben je dus uiteindelijk geen haar beter.

Zo wil Paulus het graag zien in de gemeente. Zo wil God het graag zien in de gemeente. Hij heeft het over 'U die geestelijk bent (6:1)', dat is, u die leeft onder de leiding van de Heilige Geest, u die wandelt in overeenstemming met de vrucht van de Geest, moet de ander helpen. Jezus karakter laten zien. Hij was dienend zelfopofferend. In alle bescheidenheid. Omdat jij zelf ook een mens bent die van genade leeft. Ook jij moet het van het offer van de Here Jezus hebben. We eten allemaal genadebrood en hebben dan ook geen enkele reden om hoog van de toren te blazen.

Paulus sluit onze tekst af met de oproep om niet moe te worden goed te doen. In de eerste plaats voor de geloofsgenoten. Moeten we dan de gemeenteleden een voorkeursbehandeling geven? Nee en ja.

Nee, want God heeft mensen buiten de gemeente net zo op het oog. We moeten goed zijn voor allen. Maar in het bijzonder voor geloofsgenoten vanwege het getuigenis in de wereld. De gemeente is de woonplaats van God. De tempel van de Geest. En juist in die gemeenschap is het belangrijk dat Christus' karakter zichtbaar wordt. Zodat de wereld het gaat zien wie Jezus is aan onze onderlinge omgang. Als de vrucht van de Geest zichtbaar wordt in onze levens, als we geestelijk zijn, als we wandelen onder de leiding van de Geest dan onderstreept dat onze boodschap. Het tegenovergestelde is trouwens ook waar. Al is onze boodschap nog zo bijbels, als ons leven daar niet mee overeenstemt, dan is dat een streep dwars door onze boodschap heen. Je kunt geen levensveranderende boodschap uitdragen en zelf niet veranderd worden. Dat is een anti-getuigenis. Paulus had wat anders voor ogen. Een gemeente waar mensen elkaar terecht brengen als het even misgaat en een gemeente waar mensen hun verantwoordelijkheid nemen voor zichzelf. Zo draag je elkanders en zo draag je je eigen last!

AMEN

April 2016
G.P. Hartkamp
Wapenveld